

Sygn. akt **III RC 120/13**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 stycznia 2014 r.

Sąd Rejonowy w Bolesławcu III Wydział Rodzinny i Nieletnich w składzie :

Przewodniczący : SSR Grażyna Słotwińska

Protokolant : Ewelina Wołoszyn

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 16 stycznia 2014 r. w B.

sprawy z powództwa M. K. (1)

przeciwko K. K. (1)

o podwyższenie alimentów

I- zasądza od pozwanego **K. K. (1)** na rzecz powódki **M. K. (1)** podwyższone alimenty z ustalonej wyrokiem Sądu Rejonowego w Kłodzku z dnia 15 marca 2001 roku w sprawie IIIRC 1642/00 kwoty po 180 złotych miesięcznie do kwoty po **300 zł** (trzysta złotych) miesięcznie, płatnych z góry do dnia 15-go każdego miesiąca, do rąk powódki, poczynając od dnia 13 marca 2013 r., z odsetkami ustawowymi w razie zwłoki w płatności którejkolwiek z rat;

II- dalej idące powództwo oddala;

III- nie obciąża pozwanego K. K. (1) kosztami na rzecz Skarbu Państwa w postaci opłaty od pozwu, od uiszczenia której powódka była zwolniona;

IV- nie obciąża powódki M. K. (1) obowiązkiem zwrotu pozwanemu K. K. (1) poniesionych kosztów zastępstwa procesowego;

V- wyrokowi w pkt I nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

Sygn. akt III RC 120/13

UZASADNIENIE

M. G. (1), w pozwie wniesionym w dniu 19 marca 2013r., działając jako przedstawicielka ustawowa małoletniej M. K. (1), domagała się podwyższenia alimentów należnych małoletniej od pozwanego K. K. (1) z dotychczasowej kwoty po 180 do kwoty po 700 zł miesięcznie.

W uzasadnieniu powództwa przedstawicielka ustawowa małoletniej powódki wskazywała na swoją trudną sytuację materialną. Pomimo tego, że pracuje trudno jest jej utrzymać dwoje dzieci, w tym małoletnią córkę pozwanego i ponosić stałe opłaty. W ocenie przedstawicielki ustawowej powódki, od czasu poprzedniej sprawy o alimenty zasła zasadnicza zmiana usprawiedliwionych potrzeb dziecka uzasadniająca zwiększenie świadczeń alimentacyjnych.

W trakcie trwania procesu powódka M. K. (1) ukończyła 18 lat i działając w sprawie osobiście popierała powództwo.

Pozwany K. K. (1) zgadzał się na podwyższenie alimentów o kwotę 20 zł tj. do 200 zł miesięcznie. W pozostałym zakresie wnosił o jego oddalenie.

Pozwany powoływał się na trudną sytuację finansową, spowodowaną ograniczoną - ze względu na stan zdrowia - możliwością podejmowania zatrudnienia i wypracowywania dochodów oraz obciążenie obowiązkami na rzecz obecnej rodziny, w tym małoletniego dziecka pochodzącego z obecnego związku.

Po przeprowadzeniu w sprawie postępowania dowodowego Sąd ustalił w sprawie co następuje:

Dotychczasowe alimenty należne M. K. (1) od pozwanego K. K. (1) - w kwocie po 180 zł miesięcznie ustalone zostały wyrokiem Sądu Rejonowego w Kłodzku w dniu 15 marca 2001r.

W tej dacie powódka liczyła 5 lat. Opłata za przedszkole, do którego uczęszczała wynosiła 60 zł. Chodziła też do przedszkola muzycznego, co wiązało się z opłatą 50 zł miesięcznie. Poza tym jej matka ponosiła typowe dla dziecka w tym wieku koszty utrzymania. Matka powódki M. G. (1) w 2001r. nie pracowała (była zarejestrowana jako bezrobotna, bez prawa do zasiłku). Pozostawała na utrzymaniu swojego męża - żołnierza zawodowego.

Pozwany K. K. (1) w dacie wyrokowania odbywał karę pozbawienia wolności za czyn z art. 158 kk. W zakładzie karnym nie był zatrudniony. Przed osadzeniem w zakładzie karnym też nie miał stałej pracy. Pracował dorywczo jako p. m.

Dowód: akta Sądu Rejonowego w Kłodzku III RC 1642/00.

Aktualnie M. K. (1) skończyła 18 lat. Jest uczennicą III klasy Zespołu Szkół (...) (...)w Ż.. Codziennie dojeżdża do szkoły. Za bilet miesięczny w obie strony płaci ok. 150 zł. Powódka obecnie nie wymaga nakładów na ochronę zdrowia. Z uwagi na brak środków nie rozwija swoich zainteresowań. Nie stać ją na opłacenie korepetycji, które w związku z problemami z nauką byłyby wskazane. Pozwany płaci na utrzymanie córki 200 zł miesięcznie. Ponadto w utrzymaniu dziecka nie pomaga, nie utrzymuje z dzieckiem kontaktu.

Matka powódki M. G. (1) jest ż. z. k. (do 31.10.2016r.) i otrzymuje z tego tytułu uposażenie w kwocie 2.300 zł netto miesięcznie. Z wynagrodzenia tego potrącana jest składka na ubezpieczenie i składka do kasy zapomogowo pożyczkowej.

M. G. (1) jest rozwiedziona. Z ostatniego związku ma czteroletnią córkę, na którą pobiera alimenty w kwocie 400 zł. Do niedawna wychowywała również syna z pierwszego małżeństwa w wieku 10 lat. W tej chwili syn jest z ojcem, do rąk którego przekazuje dobrowolnie pieniądze w kwocie 400 zł miesięcznie.

Czynsz za mieszkanie zajmowane przez M. G. (1) i jej córki wynosi 690 zł miesięcznie. Pozostałe należności to energia elektryczna 150 zł miesięcznie oraz Internet telefon i telewizja 200 zł.

W chwili wniesienia powództwa M. G. (1) była słuchaczem II-go roku p. s. r. m. w L.. Czesne za miesiąc nauki wynosiło 260 zł plus dojazdy do szkoły. Obecnie matka powódki uczestniczy w rocznym, zaocznym kursie maturalnym w Z., za który jednorazowa opłata wynosiła 1.500 zł. Do tego dochodzą koszty przejazdu na zajęcia. M. G. (1) poszerza swoje kwalifikacje, aby pozostać w w. (po skończeniu studium i zdaniu matury będzie mogła iść do szkoły p. i zostać w w. do nabycia praw emerytalnych, jeśli tego nie zrobi, będzie musiała przejść d. c. i szukać innego zatrudnienia).

Dowody: zaświadczenie o kontynuowaniu nauki przez powódkę M. K. k.4, zaświadczenia o wysokości uposażenia M. G. k. 7 i 32, wyliczenie wysokości opłat za lokal mieszkalny zajmowany przez M. G. k. 31, bilety miesięczne k. 33 i 34, zeznania M. K. k. 75-75verte.

Pozwany K. K. (1) liczy 35 lat, nie ma wyuczonego zawodu. W związku z wypadkiem, którego doznał w przeszłości jest osobą niepełnosprawną. Obecny, znaczny stopień niepełnosprawności pozwanego został ustalony w 2012r.- bezterminowo.

W związku ze swoim stanem zdrowia, pozwany ponosi dodatkowe koszty. Możliwość rehabilitacji ma w swoim zakładzie pracy, który jest zakładem pracy chronionej. Czasami, z powodu długich kolejek korzysta z prywatnych zabiegów rehabilitacyjnych. Z leków na stałe przyjmuje N., którego miesięczna dawka kosztuje 60 zł. Bierze też

K., w razie bólu. K. K. (1) jest pod kontrolą lekarza ortopedy i neurologa. Przewiduje również potrzebę leczenia u neurochirurga. Pozwany ma usztywnioną jedną nogę (ma w niej dwa gwoździe, które ograniczają zgięcie do 80°). Z uwagi na uszkodzone nerwy kręgosłupa, ma niesprawną rękę. Z powodu ucisku na nerw, ma też problemy z kręgosłupem.

Pozwany od 2010r. jest zatrudniony w Spółdzielni (...) w S. jako d. (obsługuje w. t.). Zarabia miesięcznie w granicach 1.100 zł netto. Nie ma możliwości pracy w systemie nadgodzin bądź w trybie nocnym. Wcześniej K. K. (1) nigdzie nie pracował.

K. K. (1) pozostaje w związku małżeńskim z J. K.. Żona pozwanego pracuje w charakterze (...) i uzyskuje wynagrodzenie w kwocie ok. 2500 zł. Małżonkowie spłacają kredyt mieszkaniowy w ratach po ok. 800 zł miesięcznie. Kredyt ten w wysokości ok. 200.000 zł zaciągnęli w 2010 lub 2011 roku na zakup lokalu, w którym obecnie zamieszkują. Bieżące opłaty za lokal wynoszą 600-650 zł (w zależności od zużycia wody). Inne stale wydatki obciążające budżet rodziny to: 160-170 zł za energię elektryczną co dwa miesiące, 135 zł za telewizję, Internet i telefon, 90 zł za telefony pozwanego i jego żony.

Z obecnego związku (...) ma córkę G. K. (1) w wieku czterech lat. Opłata za przedszkole, do którego uczęszcza małaletnia wynosi miesięcznie 140-170 zł oraz dodatkowo rocznie 160 zł za komitet i 30 zł za ubezpieczenie.

Dowody: orzeczenie o stopniu niepełnosprawności K. K. k.16, kopia aktu urodzenia G. K. k. 17, odpisy listy płac pozwanego K. K. k. 18-23 i 39-44, kopia umowy o kredyt mieszkaniowy k. 24, faktura za energię elektryczną k.25, wyliczenie opłaty za użytkowanie lokalu k. 26, zeznania pozwanego K. K. k. 64-66.

Mając powyższe na uwadze Sąd zważył co następuje:

Materialnoprawną podstawę żądania powódki stanowi art. 138 krio, zgodnie z którym w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego.

Sformułowanie „zmiana stosunków” użyte w wymienionym przepisie odnosi się do zmiany okoliczności, od których zakres obowiązku zależy. Do okoliczności tych zaliczają się usprawiedliwione potrzeby dziecka z jednej strony, z drugiej zaś strony zarobkowe i majątkowe możliwości osoby zobowiązanej do świadczeń alimentacyjnych (art. 135 krio).

Odnosząc powyższe do okoliczności ustalonych w przedmiotowej sprawie uznać należało, że wymagana prawem zmiana okoliczności nastąpiła.

Bezspornie od czasu ustalenia alimentów w dotychczasowej wysokości, w ciągu 12 lat, radykalnie zmieniły się okoliczności wyznaczające zakres obowiązku alimentacyjnego pozwanego. Przede wszystkim z wiekiem powódki, jej rozwojem, podjęciem i kontynuowaniem edukacji (obecnie na etapie szkoły średniej) zmieniły się usprawiedliwione potrzeby uprawnionej. Trudno wprost dokonywać porównania potrzeb powódki z tego okresu, kiedy były ustalane alimenty w dotychczas obowiązującej wysokości, do potrzeb obecnych. Podobnie doniosłe zmiany dokonały się po stronie osób zobowiązanych do alimentacji dziecka. Matka powódki, co prawda podjęła pracę zawodową, ale „doszedł” jej obowiązek łóżenia na utrzymanie dwójki dzieci w wieku 10 i 4 lat. Po rozpadzie jej związków aktualnie prowadzi samodzielnie, bez wsparcia partnera życiowego, gospodarstwo domowe i ponosi związane z tym koszty. Uzupełnia wykształcenie, co pozwoli jej zachować – w dłuższej perspektywie – obecną pracę. Pozwany natomiast z osoby niepodlegającej zatrudnieniu i niewykorzystującej posiadanych w tym zakresie możliwości, stał się osobą niepełnosprawną w stopniu znacznym, co obiektywnie ogranicza jego możliwości wypracowania dochodu. Sąd miał świadomość, że K. K. (1) obciążają dodatkowe wydatki na ochronę zdrowia oraz, że ciąży na nim również obowiązek alimentowania dziecka z obecnego związku. Rozstrzygnięcie sprawy wymagało zatem poszukiwania nowych proporcji pomiędzy obecnymi potrzebami powódki, osoby dorosłej, uczącej się a dochodem uzyskiwanym przez pozwanego, dochodem służącym zaspokojeniu potrzeb jego samego oraz osób do alimentacji, których jest zobowiązany oraz dochodem matki powódki i jej ogólną sytuacją.

Z punktu widzenia potrzeb M. K. (1) dochodzona przez nią kwota 700 zł była uzasadniona. Jeżeli przyjmiemy, że dzienny koszt wyżywienia powódki to ok. 10 zł to miesięcznie mamy wydatek z tego tytułu rzędu 300 zł. Doliczając do tego 150 zł na dojazdy do szkoły, 1.000 zł w skali roku na podręczniki i przybory szkolne (ok. 600 zł na początku roku na zakup podręczników, wyposażenia, wpłaty na komitet rodzicielski, ubezpieczenie i średnio ok. 30 zł miesięcznie na bieżące uzupełnianie braków w zakresie wyposażenia, składek itp.), co w rozliczeniu miesięcznym daje ok. 80 zł, przynajmniej 90-100 zł w rozliczeniu miesięcznym na odzież i obuwie (rocznie 1.200 zł), 30-50 zł na środki czystości i higieny osobistej. Bardzo ostrożnie licząc wychodzi, że bez rekreacji, rozrywki minimalne miesięczne koszty utrzymania powódki to 700 zł miesięcznie. Do tego dochodzi część kosztów związanych z zajmowanym mieszkaniem, w tym opłat za media, Internet.

Nie można jednak tracić z pola widzenia okoliczności, że wysokość świadczeń alimentacyjnych limitują także możliwości majątkowe i zarobkowe rodziców uprawnionego dziecka.

Pozwany utrzymuje się z wynagrodzenia za pracę na poziomie 1.100 zł miesięcznie. Z uwagi na stan zdrowia pozwanego Sąd nie miał podstaw do założenia, że w granicach możliwości pozwanego leży osiąganie wyższych dochodów. Jednakże nie sposób było w sprawie nie odnotować, że obowiązek alimentacyjny rodziców wobec dziecka stanowi uszczegółowienie ogólnego obowiązku "troszczenia się o fizyczny i duchowy rozwój dziecka" i należytego przygotowania go, odpowiednio do jego uzdolnień, do pracy zawodowej. W świetle obowiązujących w tym zakresie regulacji, rodzice mają obowiązek podzielić się z dzieckiem osiąganym przez siebie dochodem. W ocenie Sądu zasadą tą będą realizowały – po stronie pozwanego - alimenty w kwocie 300 zł miesięcznie. Świadczenie w tej wysokości będzie realnym wsparciem dla powódki, pozostanie jednocześnie w proporcji do własnych – skromnie liczonych kosztów utrzymania pozwanego, nie pozbawi K. K. (1) możliwościłożenia na utrzymanie młodszej córki z małżeństwa (oczywiście z uwagi na wiek, możliwości majątkowe matki dziecka, będzie to 150 maksymalnie 200 zł miesięcznie). Po odliczeniu świadczeń na dzieci, do dyspozycji pozwanego pozostanie kwota ok. 600-650 zł miesięcznie. Sąd miał świadomość, że są to bardzo skromne środki, ale inaczej nie można zrealizować idei obowiązku alimentacyjnego wobec dziecka, zakładającej podzielenie się z dzieckiem swoim dochodem. Rolą Sądu w tym postępowaniu nie było zsumowanie wydatków pozwanego i pomniejszenie o nie osiąganego przez niego wynagrodzenia. Nie można zaakceptować sytuacji, gdy pozwany przy całym swoim ubóstwie, zaspokaja swoje potrzeby po części komercyjne (zakup mieszkania, posiadanie w rodzinie trzech telefonów) a odmawia powódce środków na zaspokojenie jej najbardziej podstawowych potrzeb.

W ocenie Sądu, kwota 300 zł stanowi jedynie część ostrożnie liczonych, kosztów utrzymania powódki. Założono jednak, że łącznie z finansowym wkładem matki powódki na poziomie 400 zł (bowiem jest ona również osobą zobowiązaną do alimentacji córki i wypracowuje dochód miesięczny o 100 % większy od pozwanego) da to kwotę niezbędną dla utrzymania M. K. (1). Dodatkowo M. G. (1) zaspokaja mieszkaniowe potrzeby powódki. Z uwagi na wiek powódki, nie założono, że swój obowiązek alimentacyjny wobec powódki jej matka spełnia poprzez osobiste starania o jej utrzymanie i wychowanie, choć przecież na pewno, w jakiej części, w ten sposób w życie córki jest zaangażowana.

Powyższe skutkowało podwyższeniem alimentów obciążających pozwanego K. K. (1) z kwoty 180 zł do kwoty po 300 zł miesięcznie poczynając od daty wystąpienia z powództwem tj. 13 marca 2013r. Dalej idące powództwo M. K. (1) zostało oddalone, jako nieznajdujące uzasadnienia w ustalonym w sprawie stanie faktycznym.

Z uwagi na poziom bieżących dochodów osiąganych przez pozwanego i ciężące na nim zobowiązania finansowe Sąd odstąpił od obciążania K. K. (1) kosztami na rzecz Skarbu Państwa, od uiszczenia których powódka - z mocy ustawy - była zwolniona.

Rozstrzygnięcie o kosztach procesu (zwolnienie powódki z obowiązku zwrotu pozwanemu poniesionych przez niego kosztów zastępstwa procesowego) nawiązuje do treści zapadłego w sprawie rozstrzygnięcia i znajduje podstawę w treści art. 100 k.p.c. (co do zasady powódka wygrała proces, jakkolwiek jej roszczenie zostało uwzględnione jedynie w części).

Wyrokowi w punkcie zasądającym alimenty, w oparciu o przepis art. 333 § 1 pkt 1 k.p.c., nadano rygor natychmiastowej wykonalności.